

עפ"ג 50323/05/16 - חיים אברהם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 50323-05-16 אברהם נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת זהבה בוסתן
מערערים	חיים אברהם
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

1. הבקשה שבפני היא להארכת מועד להגשת ערעור.

המבקש הורשע בעבירות של מרמה והפרת אמונים ורישום כוזב במסמכי תאגיד, לאחר שטענתו להגנה מן הצדק התקבלה והוא זוכה מעבירת השוחד שיוחסה בכתב באישום.

2. כתב האישום, כנגד המבקש וארבעה אחרים, ובכללם מי שהיה ראש עיריית רחובות דאז, מר שוקי פורר, הוגש בשנת 2008. המבקש, היה הנאשם 2 בכתב האישום ונשא באותה עת תפקיד בכיר בעיריית רחובות כמחזיק תיק הכספים. בכתב האישום נטען כי במהלך מסע הבחירות לראשות העיר רחובות בשנת 1998 פתח מא פורר שהיה מועמד לראשות העיר יחד עם ארבעה נוספים וביניהם המבקש שני חשבונות בנק לטובת מימון מסע הבחירות. באחד החשבונות נותר גירעון והבנק התרה בכל חמשת בעלי החשבון כי יש לכסותו. לצורך כך, כינס מר פורר, כנס פעילים של המפלגה וביניהם הנאשם 4 בכתב האישום (להלן: "כדורי"), וביקש מהם לכסות את הגירעון. בהזדמנויות שונות מסר כדורי לנאשמים, וביניהם המבקש, סכומי כסף לטובת כיסוי הגירעון. בהכרעת הדין נקבע כי בתמורה לכך קיבל כדורי מראש העיר ומיתר הנאשמים, ביניהם המבקש, טובות הנאה.

3. עוד בטרם הוגש כתב האישום נרקם הסדר טיעון בין המשיבה לבין ראש עיריית רחובות, שוקי פורר, והוא הורשע בעבירה של הפרת אמונים.

4. בהכרעת הדין קבע ביהמ"ש קמא כי הוכחו יסודות עבירת השוחד שיוחסו למבקש ולנאשם 3 בכתב

האישום (מי שהיה גזבר העיר רחובות). יחד עם זאת, זיכה בימ"ש קמא את המבקש ואת הנאשם 3 מעבירה זו לאחר שקיבל את טענתם להגנה מן הצדק. בימ"ש הרשיע אותם בעבירה של מרמה והפרת אמונים בלבד. טענת ההגנה מן הצדק שטען כדורי, קבלן בניין שלא נשא בכל תפקיד ציבורי, נדחתה והוא הורשע בעבירה של מתן שוחד.

5. גזר הדין בעניינו של המבקש והנאשמים האחרים ניתן ביום 24.11.15 ועל כל אחד מהם הוטל עונש של 75 ימי מע"ת למשך 3 שנים ו-75,000 ₪ קנס.

המועד להגשת ערעור בזכות חלף זה מכבר.

6. כדורי ערער על הכרעת הדין (ע"פ 13771-01-16) והערעור התקבל חלקית בהסכמת הצדדים. הרשעתו של כדורי בעבירת מתן שוחד בוטלה והוא הורשע בעבירה של סיוע למרמה והפרת אמונים. הקנס שהוטל עליו הופחת ל-20,000 ₪.

7. לטענת המבקש, הוא לא השלים עם ההרשעה ועם הקנס שהוטל עליו, ולאור מצבו הכלכלי הרעוע כמעט ואין באפשרותו לשלם את הקנס. ואולם, לאור מצבו הכלכלי, לאור הימשכות ההליך ולאור מצבו הרפואי, החליט לא לערער על פסק הדין. המבקש הגיש בקשת חנינה שטרם התקבלה החלטה בעניינה.

8. לטענת המבקש, בימ"ש קמא קבע כי המשיבה הפלתה בינו לבין ראש העיר מר פורר, ועתה משהתקבל ערעורו של כדורי, בהסכמת המשיבה ללא דיון לגופו, היא שבה ומפלה בין הנאשמים בהסדר אליו הגיעה עם כדורי כשהסכימה לבטל את הרשעתו בעבירה של מתן שוחד ולהרשיעו אך בגין סיוע להפרת אמונים ולהפחית מהקנס לסך של 20,000 ₪ בלבד. אפליה זו אינה מניחה למבקש והוא מבקש להשוות את עונשו לעונשו של כדורי.

9. המבקש מפנה לגזר דינו של בימ"ש קמא שם נקבע (עמ' 8 לגזה"ד) :

"נאשם 4 הורשע אומנם בעבירה שיש בה יסוד של שוחד, וניתן לטעון כי יש בכך יסוד לחומרה, אך גם בעניין זה אפנה להכרעת הדין בה ציינתי כי מצאתי להרשיעו בעבירה זו, הגם שמצאתי לזכות את האחרים מקבלתו של אותו שוחד וכי יהיה בכך להוות לקולא לעניין גזר הדין.

משכך, לא מצאתי לאבחן לעניין עונשו בינו לבין הנאשמים האחרים".

דהיינו, בימ"ש קמא ציין כי הרשעתו של כדורי בעבירת שוחד היא נסיבה לחומרה לעומת האחרים והשתת עונש זה עליו ועל האחרים הוא לקולא לכדורי, ולמרות זאת השוותה בין עונשיהם, מכיוון שהזיכוי בעבירת השוחד

היה מחמת הטענה של הגנה מן הצדק ולא לגופו. והנה בערעור התהפכו היוצרות וכדורי יצא בעונש קל יותר מהאחרים.

10. לטענת המבקש, המשיבה נימקה את הסדר הטיעון עם כדורי בטענה שגזר דינו של בימ"ש קמא אינו מקובל עליה ועל אף שלא הגישה ערעור על גזר הדין הייתה מוכנה להקל עם כדורי ולשנות את הרשעתו ואת העונש. זהו למעשה ערעור המשיבה על פסק דינו של בימ"ש קמא, מבלי להגיש ערעור. על ידי כך נגרם למבקש עוול בפעם השנייה.

10. כאשר עד התביעה העיקרי תיאר כיצד העביר במחשכית כספים למבקש מטעמו של כדורי שהיה קבלן באותה עת ועבד עם העירייה. בימ"ש קמא קבע כי הוכחו יסודות עבירת השוחד שיוחסה למבקש (ולנאשם 3), אך הוא מקבל את טענת הגנה מן הצדק ומזכה את המבקש (והנאשם 3) מעבירה זו.

11. המשיבה סבורה כי ההחלטה המשפטית שגויה ולמרות זאת החליטה שלא להגיש ערעור לאור חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות (מכל 15 שנה) ומצבם הבריאותי של הנאשמים אשר חלו.

המשיבה הבהירה כי על אף שלא נפלה בהכרעת דינו של בימ"ש קמא, טעות משפטיות בעניינו של המערער היא סבורה כי ישנה תחושת אי נוחות מן התוצאה לפיה מקבלי השוחד השוחד אינם מורשעים ודווקא הקבלן שאינו איש ציבור בוודאי לא במעמד בכיר כמו הנאשמים האחרים יוצא מורשע בדין.

לעמדת המשיבה חלקם של המבקש והנאשם 3 חמור יותר כמקבלי שוחד בהיותם בתפקידים בכירים ובעלי השפעה בעיריית רחובות ודוקא הם זוכו בשל טענת הגנה מן הצדק.

בנסיבות אלה הגיעה המשיבה להסכמות עם כדורי כפי שהתקבלו בערעורו.

12. לטענת המשיבה, הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור שהגיש המבקש נועדה אך ורק כדי להפחית מהקנס שהוטל עליו זוהי אינה עילה להגשת ערעור.

13. העבירות השונות בהן הורשעו בסופו של יום המבקש וכדורי ומעמדם השונה מצדיקים, לדעת המשיבה, את האבחנה בין הסכומים. תיקון ההרשעה בעניינו של כדורי מממן שוחד לסיוע למרמה והפרת אמונים מחייב תיקון בגובה הקנס.

14. המשיבה הבהירה כי הקנסות בגובה של 75,000 ₪ שהושתו על המבקש ויתר הנאשמים נגזר מהסכום אותו העבירו בכירי העירייה וביניהם המבקש באמצעות הסכמים פיקטיביים של החברה הכלכלית.

דין והכרעה

15. על פי סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 רשאי ביהמ"ש להאריך מועד להגשת ערעור בהליך פלילי ועל המבקש ארכה להצביע על "קיומו של טעם ממשי המניח את הדעת". בבוא ביהמ"ש לשקול בקשה להארכת מועד הוא ישקול את משך האיחור, ההצדקה הנטענת לאחר וסיכויי הערעור.

על פי הפסיקה הארכת מועד להגשת ערעור לא תנתן כדבר שבשגרה.

16. הטעם בבסיס הבקשה להארכת מועד שבפני הוא ההקלה בקנס שניתנה לכדורי בעוד שבימ"ש קמא סבר כי על כדורי היה מקום להשית עונש חמור יותר מאשר על הנאשמים האחרים כיוון שהוא הורשע בעבירה של מתן שוחד.

17. על פי הפסיקה עצם העובדה שלאחר חלוף המועד להגשת ערעור מושת עונש מקל על שותף לעבירה - בין בגדר גזר דין של הערכאה הדיונית ובין בגדר פסק דין בערעור המוגש על ידי השותף - אינה מהווה, בהכרח, טעם מספק להארכת מועד. כפי שציין כב' הרשם ג' שני ב "לא ניתן לאמץ כלל שלפיו במקום שבו נאשם אחד הגיש ערעור בזמן, יוכלו כל היתר לשבת על הגדר ולהמתין לראות כיצד יתפתחו הדברים, כך שאם יתברר שבית המשפט נוקט גישה מקלה יותר בעניינו של האחר - שערער, יתעוררו גם היתר מתרדמתם" (בש"פ 8227/13 ניאגו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.12.2013)). עם זאת, אין לשלול באופן מוחלט את האפשרות כי התרחשויות מאוחרות לגזר הדין, הנוגעות לעונשו של שותף לעבירה, יקימו הצדקה מבוררת למתן ארכה. בסופו של יום, הדבר תלוי במכלול נסיבותיו של המקרה הפרטני (בש"פ 3216/10 עותמאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.5.2010), פסקה 7. ראו גם, בש"פ 9864/07 גבאי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.12.07); בש"פ 15'4242 לוסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.9.2015)).

18. בענייננו, בחר המבקש שלא להגיש ערעור ופנה לאפיק של הגשת בקשה לחנינה. עניינו של המבקש ושל כדורי, הגם שהם שותפים לכתב האישום אינו זהה ובעוד שהמבקש היה מקבל השוחד, איש הציבור כדורי היה נותן השוחד, שלא נשא בתפקיד ציבורי.

המבקש וכדורי לא הורשעו באותן עבירות בבית משפט קמא ואף היום, לאחר הסדר הטעון עם כדורי הם אינם מורשעים באותה עבירה. השינוי בעבירה מצדיק שינוי בקנס.

19. טענת המבקש כי המשיבה הפלתה אותו לעומת כדורי עת הסכימה לשנות לגבי כדורי את סעיף ההרשעה אינה עולה מהעובדות. גם המבקש וגם כדורי לא הורשעו בעבירת השוחד שיוחסה להם והוכחה לגבי שניהם כאמור בהכרעת הדין של בית המשפט קמא. לפיכך לא ניתן לטעון בענין זה לאפליה.

20. בנסיבות אלה לאור חלוף הזמן, ולאור השוני בנתונים אינני סבורה כי יש מקום להיעתר לבקשה והיא נדחית.

ניתנה היום, כ"ז אב תשע"ו, 31 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.